

26

1753

3

ORDINIS IVRIDICI
IN ACADEMIA VITEMBERGENSI

H. T.

PRO-DECANVS
CHRISTIANVS HANACCIVS

I. V. D

DIGESTI INFORT: ET NOVI PROF. PVBL
GVRIAE PROVINCIALIS SCABIN. ET
FACVLTATIS IVRID. ASSESSOR

LECTORI BENEVOLO

S. D. P

P. 264.

(1758.)

ORDINIS IURIDICI
IN ACADEMIA VITIMBERGENSI
H. T.
PRO-DECANVS
CHRISTIANVS HANNOCVS
L. V. D.
DIGESTI INFORT. ET NOVI PROX. PVBL.
CVRIAE PROVINCIAE SCABIN. ET
FACULTATIS IURID. ASSessor.
LECTOR BENEFICIO
S. D. P.

I
IVRISPRVDENTIA NATVRALIS PASSIM EMENDANDA

II
DOMINII ORIGO EXTRA DVBIVM POSITA

Merito sibi et generi humano gratulari posse uide-
tur aetas nostra cum seculo, paullo superiori,
de multa Iurisprudentiae Naturali adhibita cul-
tura, qua hucdum factum esse creditur, ut nobilissimus ille cam-
pus spinetis aliisque anis ac deuus in illo remotis ac sublatis,
per iustas suas regiones dispersus censeatur. Hoc finium re-
gundorum iudicio opus omnino fuit, in tanta doctrinae mo-
ralis confusione, quae, cuius disciplinae legitimos suos poni
limites lapidesque, ualde urgebat. Facto experimento, in
fecer.

fecernendis rebus ad iustum, que honestum, utile, ac decorum,
 uel accurate pertinent, uel perperam referuntur, in singulis
 quoque amplius processum est, ad plures entium moralium
 disunctiones, quae identidem non tam re, quam cogitatione
 tantum scholastica, nituntur, et Iuris Naturalis cognitionem
 turbant magis, quam iuant. Sunt enim Theologia Natura-
 lis, Ethica, Politica et omnes reliquae disciplinae morales,
 sine uniuersali Iuris Naturalis imperio, in illis omnibus perfe-
 cte agnito, conatus mere otiosi, inutiles et umbratiles. Equi-
 dem fateor, quoad Iuris Naturalis uerum ignoratur princi-
 pium, omnes illas, antea commemoratas disciplinas, secus
 quam ingenti prolixitate magnaue operae ac solertiae osten-
 tatione, tradi haud posse. Neglecta itaque hic omni simplici-
 tate atque cognoscendi facilitate, quam tamen ueritas atque
 in primis Ius Naturae ualde amat, parum aut nihil utilitatis
 generi humano expectare licet, ex tot tantisque operiosis de-
 monstrationibus. Possent quoque plura maioris momenti
 afferri impedimenta, quae progressionibus paullo felicioribus,
 in Iuris Naturalis cultura, magnopere obstant. Referendum
 huc est in primis neglectum reuelationis lumen, sine quo in tene-
 bris crassissimis uersantur atque, in gratiam gentilium et atheo-
 rum, sponte falluntur omnes Iuris Naturalis cultores. Deinde as-
 sumptae fabulosae gentilium opiniones, de origine generis huma-
 ni huc pertinent. Primum hominem cum socia egregia per-
 fectione cum animi, tum corporis, fuisse creatum, sacra docet
 histo-

historia, ^{a)} lapsu uero fatali, illam perfectionem perdidisse hominum genus, ac deinceps in peius semper prolapsum, atque in perniciem irruere coepisse. Quem lapsum fatalem, collata hominum praesenti imperfectione, cum brutorum suo modo perfectione connata, captus ipse humanus non potest non intelligere. ^{b)} E contrario gentiles somniabant, homines e terra editos, initio fuisse quasi truncos, stupidos, rudes, donec sensim paulatimque, philosophiae beneficio, ad sapientiam optimumque mentis lumen peruenerint. ^{c)} Quam uero sinistre philosophentur illi, qui peruerso hoc ordine utuntur et corruptelas mentis humanae stultitia sua emendare frustra student, funestae eorum ac pestiferae opiniones abunde probant. His addo tertium in studio Iuris Naturalis aequae magni momenti, quod, in tradendis officiis erga alterum, regulam fundamentalem, de officiis erga se ipsum, ab optimo seruatore, Iuris Naturalis instaurore sanctissimo probatissimo-

*) *Leg. Comp. Hist. eccl. lib. I. cap. I. sec. I. §. 8. HEIDEGGER. in Hist. Patriarch. exercit. IV. §. 49. seq. Anonym. in Opuscul. gallice scripto, quod uocat, le monde naissant, a Viret. 1686. pag. 263. seq.*

b) *Leg. PHIL. MORNAEVS, de ueritate relig. christ. cap. 16. et 17.*

c) *Gentilium, in primis DIODORI SECVLI et aliorum testimonis adducuntur PUFENDORFIO, de I. N. et G. lib. IV. cap. IV. §. VIII. GROTI. de ueris. relig. christ. lib. I. §. XVI. pleniora uero tradit TOBIAS PFAMNERVS, in syst. theol. gentil. cap. VII.*

que, traditam, et vulgo negligent. Verum, hypothefibus, pro
 lubitu licentiaque fentiendi, assumptis, iustitiae diuinae sacra-
 rium omnino turbant, in suis sibi ineptiis mirifice placentes. Ferenda quoque non est distributio Iuris diuini, in perfe-
 ctum et imperfectum, quippe quae gloriosae diuinissimi legis-
 latoris Maieftati valde aduerfa est. Imperfectum enim aliquid
 in Ius diuinum non cadit, neque coactionis humanae imbecilli-
 tas istius Iuris vigorem minuere potest. Vulgares has ge-
 nino Iuri Naturali inimicas prorsusque intolerabiles senten-
 tias indicasse hic modo sufficiat, cum eisdem pluribus pertrin-
 gere praesens institutum haud patiatur, ab illo tamen abhor-
 rere haud uideretur, si, communis doctrinae emendandae cau-
 sa, *de origine dominii*, hic aliquid scripsero, illo quidem,
 omni exceptione maiori, fultus principio, quod Dei gloria con-
 tineri, alias publica disputatione probatum ac demonstratum
 dedi. Hoc certe eo minus poterit displicere, cum illud aliis af-
 sumptis principiis magnopere succurrat et tantum omnia reliqua,
 si quid boni illis in esse, inueniatur, emendet, confirmet et ad com-
 munem fontem reducat. Quanta huic principio, a gloria diuina-
 defumto, demonstrandi uis inest, in eruenda dominii origine, pro-
 bare periclitabor. Inuestigatio dominii orti requirit quidem de-
 monstrationem historicam, cuius tamen fides, sine ueritate mo-
 rali, uix poterit sperari. Haec itaque primum expedienda
 est. Videlicet res, extra homines creatae, cuiuscunque sint
 generis, hos, de duplici obligatione, a summo conditore im-
 posita

posita, commonefaciunt, partim ut Deum e rebus creatis studiose cognoscant, partim ut, utendo iisdem, conseruatione sua fungantur. Vtrumque fieri, gloria Dei, ueluti omnium actionum diuinarum finis absolutus, iubet. Fluit inde, quod ad usum rerum attinet, non tam facultas, quam potius necessitas utendi rebus, quemadmodum conseruationis causa postulat, cum lex diuina arbitrio humano neuiquam subsit, eius potius contemptio, cum summa in Deum contumelia, non possit non esse coniuncta, quo certius destructionem hominis procurans fini Dei aduersatur. Consequitur porro, illo quidem tempore, quo res, sine quibus non uiuitur, primum occupandae erant, nulla conuentione aliorum, nulloque illorum consensu opus esse poterat, nec ulla fingenda communio, de qua multum contenditur, cum a communione non, nisi consensu reliquorum, recedi possit, quod innumeras gigneret difficultates, singulorum conseruationi admodum periculosas. Idem existimandum est, de uniuersali rerum dominio, quod ad rotum hominum genus, ex donatione Dei, pertinere, putant, ex quo deinceps proprietates singulorum, prout reliquis uisum fuisset hominibus, dimanasset, in statu naturali. Mirum sane uidetur, quid hic, rei expediendae causa, assumendum censeatur, quod uero omne a Iuris Naturalis simplicitate eiusdemque genuina indole uehementer abhorret, multisque premitur incommodis. Negotium quoddam ciuile, inter sanctissimum Effectorem et homines, satis incommode effingunt atque

que asfrunt, ut ius hominum in res, iusto titulo, probari queat. Neque dominio quodam rerum uniuersali opus est, cum etiam sine illo, singuli sibi iuste asserere possint res, doctrinam licet istam, de donatione, ^{d)} dominio, communionem communicare diuidendo, haud intelligant. Homo, uiuere sese intelligens, instinctu naturali, ea quaerit, sine quibus non potest uiuere. Hoc est illud, quod natura omnia animalia docuit, hoc non humani generis proprium est, sed omnium animalium, quae in coelo, quae in terra, quae in mari nascuntur. Hoc uero neque in brutis, neque in hominibus, ullam per se habet moralitatem, utpote quae non nisi in homines cadit, si, uel secundum normam, a Deo rationi impressam, agant, uel non agant, quod expectari non potest a brutis, libera agendi facultate destitutis, quae quidem se ipsa etiam studiose conseruant, omnique nisu destructionem et interitum suum auersantur, sed homo, Dei uoluntati, legitimo rationis usu facile agnitae, obtemperaturus, hic simul moraliter debet agere, atque instinctum suum naturalem, legis naturalis imperio, ad finem Dei, quem gloria eius demonstrat ac probat, dirigere, in hunc quidem modum, ut rerum usura sua obtineatur conseruatio, neque simul alterius impediatur. Est enim alter idem, quod nos sumus, eademque omnibus imposita est a Iure Naturae obligatio, sese conseruandi. Nemo itaque plus rerum sumere sibi ac tribuere debet, quam suae

d) Donatio tamen Dei gratiosa Patriarchis facta, Gen. XXXV. 12. ad totum genus hominum non pertinet.

conseruationis causa, opus esse uiderur. Intra hos limites, a Iure Naturae positos, subsistens, nolentibus, uolentibus reliquis hominibus, perfecto iure agit, et sine laesione aliorum, in occupandis rebus, ad conseruationem necessariis. Peccatur autem contra istam legem Dei, plus iusto sibi arrogando aliorumque conseruationi detrahendo. Quodcunque uero legitimam istius acquisitionis mensuram excedit, uel in medio relinqui, uel in usum futurum reliquorum hominum, qui suae conseruationi nondum consuluerunt, asseruari, uel eorum consensum requiri, oportet. Lex tamen diuina, in tanta rerum opulencia et affluentia, conseruationem noluit restrictam, ad simplicem et ingratam necessitatem, sed uitam quoque commodiorem et hilarem, perpetuam etiam posterorum, qua gloriae diuinae studium promouetur, omnino comprobatur, ac, segreges quidem homines non profusus negligi, patitur, potissimum tamen, singularum familiarum, quae generis humani uera sunt fulcra ac stabilimenta, posteaque futura ciuitatum ac rerum publicarum fundamenta, rationem haberi, iubet. Quare res omnes diuinae sunt naturae deposita, quae, in statu naturali brutis patent libere, sed hominibus tantum, gloriae diuinae studiosis, reliquis uero, ueluti usurpatoribus ac malae fidei possessoribus, legis diuinae autoritate, sunt occlusa. Hanc iuris diuini ueritatem opprimere nec debent, nec possunt, mentis humanae corruptelae, ^{e)} nec

e) His merito occupationes caninae accensendae sunt, quas statuit SCHMAYSSIVS, in l. N. p. 391. si duo uel plures in occupatio-

nec fieri iustae rerum acquisitiones, nisi isti diuinæ legi, supra demonstratae, congruant. En itaque tibi nunc originem dominiî, iuri diuino comprobata, quae certe non turbatur, siue illi respondeat origo historica, siue minus. Quare nullis pactis et conventionibus expressis, aut tacitis, sed tantum occupationibus opus erat, ad introducendas rerum proprietates, quibus contineantur dominia. E contrario dominium rerum uniuersale, earumque communitio atque res nullius, peraeque sunt inutilia fragmenta. Occupationum historiam per texere operae omnino hic pretium foret, cuius multa monumenta in scriptura sacra occurrunt, quae gentilium fabulis merito praeferrenda sunt. Iam ante diluuium, de crebro factis occupationibus eo minus potest dubitari, quo certius est, hoc et Dei iussu, *de replenda terra, Gen. I. 28.* quod non, nisi adimpiscendis per occupationes possessionibus contingere potuit, et conseruationis necessitate cogente, fieri oportuisse. Post diluuium Deus, repetita prioris mundi benedictione, praeceptum de occupanda terra, *NOACH* eiusque filiis ac posteris denuo instaurauit, *Gen. IX. 1.* inquit: *et terras numerosa sobole complere.* Secuta quoque est terrae diuisio, inter posteros *NOACH*, *Gen. X.* de qua in historia sacra diligenter exponi

ne concurrant. Sed iusta hic agnoscenda est communitio, non tam armis, quam conuentione, tollenda.

f) *VARRONEM*, Romanorum doctissimum, tempus omne diuisisse, constat, in obsecrum, fabulosum, et historicum, apud *CENSORINUM*, *de die natali, cap. 21.*

eur. ⁵⁾ In hac terrae distributione, Iapheto, primogenito, benedictione tamen secundo, NOACHI, filio, Europam et Asiae partem obtigisse, ueterum traditioni, potissimum IOSEPHI ^{b)} et EVSEBII ⁱ⁾ testimoniis nixae, et a SAMVELE BOCHARTO ^{k)} copiose expositae, eo magis fidem habere licet, cum Moyfis historiae haud sit aduersa. Cognoscimus inde primos autores, a BOCHARTO nominatos, ipsamque originem istarum occupationum, quae, in hac nostra orbis parte, iustas rerum proprietates ordiri fuerint. Sed isti NOACHI, uel potius, quod uero simillimum est, tantum Chami posterum, obedire nolentes iussui diuino, de occupando terrarum orbe, temerarium, de aedificanda turri Babylonica, inierunt consilium, quo eludere posse credebant iussum diuinum, de occupanda reliqua terra, donec tandem Deus, immissa linguarum confusione, eosdem et dissipauerit et uoluntatem suam, de diuidendis hominum coloniis in orbem terrarum, executus est. ^{l)} Occupationes terrarum secutae atque susceptae duplicis fuisse generis uidentur, aliae Patriarcharum, quae singulari Dei uoluntate, illis patefacta, nitebantur, reliquis uero hominibus haud

** 2

- per
g) *Conf. compend. hist. eccl. Gothan. lib. I. cap. I. sect. II. §. 19. seq.* ubi etiam in §. 18. NOACHI genealogia refertur.
h) *Lib. I. cap. VI. Antiq. Iudaicar.*
i) *In Chronico, pag. 10. Edit. Scalig.*
k) *In Phaleg. lib. III. cap. I. seq.*
l) *Gen. XI. Comp. Goth. dict. loc. §. 22. seq. HEIDEGGER. in Histor. Patriarch. Exercit. XXI. et XXII. IAC. PERIZONIVS, in Orig. Babylonicis, cap. VII.*

permissae, aliae, ad ductum Iuris Naturalis peragenda, quae ad omnes reliquos homines pertinebant. Primi generis occupationes ex historia sacra cognoscendae sunt multaque habent singularia. Patriarchae enim in tentoriis habitantes et ea modo huc, modo illuc, pro pascuis, quae mutabant pecudes, veluti maxima patrimonii sui pars, promouentes, nullum appetebant ius territoriale, nec sedem fixam ante, quam illis a Deo, in Palaestina posteris suis postea assignatam, quaerebant, adeoque vicinis gentibus nec molesti erant, nec alienas terras inuadebant sibi que subicere studebant ^{m)} quae omnia ac singula diligentiori explanatione digna omnino sunt, quam in rem legendus IOAN. HENRICVS HEIDEGGERVS, in *Historia sacra Patriarcharum*, II. tomis, in 4to Amstelodami 1698. et 89. edita, et alii, qui historiae occupationum Patriarcharum eorumque descendendum, concinnandae subsidia praebent. Reliquorum hominum occupationes, quae, uel in scriptura Sacra, uel in scriptoribus profanis, commemorantur, nihil fere singulare continent, nisi identidem a lege naturae, supra tradita, recedant atque in eiusdem iuris censuram incurrant, quemadmodum de principis HOBBSIANIS ac SCHMAYSSIANIS optime iudicat VIR SVMMÆ REV. D. IOANNES MARTINVS CHLADENIVS. ⁿ⁾ Verum tam ardui tamque late patentis argumenti uberior tractatio a rationibus meis praesentique instituto aliena est. Sufficiant itaque

^{m)} Leg. HEIDEGGER. d. I. Exerc. I. §. 31. sq.

ⁿ⁾ In theologischen Nachforscher, auf das Jahr 1757. P. 347. seq.

itaque paucula illa, quae, ad Iuris Naturalis culturam pro virili conferre, pace ueniaque B. LECTORIS, hic periclitatus sum. Factum hoc est in gratiam et honorem Nobilissimi Clarissimique Candidati nostri, AVGVSTI GOTTHELFFSCHMVCCKII, *Budiffa Lusat. Notarii Publici Caesarei*. Hic postquam apud nos cum examen primum pro Candidatura, siue tentamen, uti uocant, tum alterum, quod rigorosum audit, cum laude subiit sustinuitque ac binos textus, quos, more maiorum, ex utroque iure accepit, scite solideque explicuit, nostraeque expectationi plenissime satisfecit, atque ad summos nunc in utroque iure honores legitime adspirans, Ordinis nostri consensum pariter, atque communem congratulationem, facile obtinuit. Quam uero nascendi sortem nactus sit, quasue diligentiae academicae rationes hucdum laudabiliter inierit Clarissimus et Ornatus Candidatus, suis, quae hic sequuntur, uerbis, commemorandum, censuit:

*E*go, AVGVSTVS GOTTHELFF SCHMVCCK natus sum Budiffae, in Lusatia superiore anno p. r. J. MDCCXXXIV ipse Augusti Calendis. Parentibus, ex summi Numinis beneficio, usque huc ordo sat honestis, patre GEORGIO SCHMVCCKIO, matre ANNA DOROTHEA nata GABLERINA. Hi dilectissimi parentes, a tenerrima statim iuuentute, me, ut religionis principiis pariter ac aliis scientiis imbuerer, domesticorum praeceptorum curae demandarunt. Postea adul-

tus in Gymnasio, quod Budissae floret, receptus et praesertim
 ZEISCKII Rectoris, IANI Conrectoris et WEISII Subre-
 ctoris dexteritate in litteris eruditus sum. Nec ita multo post,
 patria relicta, in ludum litterarium, qui Halae in orphanorro-
 ptheo institutus est, missus sum. Instructus deinde iis arribus,
 quibus perceptis ad altiora spirare licet, anno D. MDCCLI.
 Halae albo academico insertus sum. Ibi in studio philosophico L.
 B. de WOLF et MEIERVM duces elegi, in theologico,
 cui tunc temporis addictus eram, lectionibus BAVMGAR-
 TENII et KNAPPII interfui, in ebraico et graeco STIE-
 BRIZIVM, et NICOLAI, in historico IOACHIMVM
 docentes audiui. Relictis theologorum, castra Iureconsultorum
 secutus sum; quo facto in tegula scientia KNORRIORVM,
 patris et filii, atque HEISLERI doctrina innutritus sum.
 Anno Cbr. MDCCLII. Vitembergam me contuli, ubi Viri
 Illustres CRELLIVS, RIVINVS, cuius praecipue singu-
 larem erga me benevolentiam, multaque in me collata beneficia
 laudibus satis extollere nunquam potero, HANACCIVS,
 CHLADENIVS, KRAVSIVS et MENCKENIVS
 iurisprudentiam me docuerunt; in historiis RITTERVM et
 in Philosophia HILLERVM praeceptores nactus sum. Tri-
 ennio sic iam praeterlapso Lipsiam adii, ibique totum fere cur-
 sum iuridicum, uti vocant, altera vice absolui, duces in hoc se-
 cutus sum SIGELIVM, FRANCKIVM, ZOLLERVM et
 praesertim SAMMETIVM, cuius sene nescio eruditio; an
 since-

finceritas aut humanitas magis sit admiranda. Physices praecepta tradidit WINCKLERVS. Sed finis vitae academicae iam imponendus mihi videbatur, denuo igitur Vitembergam petii, proprioque Marte, ut vires meas tentarem, dissertationem: DE VSVCAPIONIS STATV SECYNDVM ORDINEM CHRONOLOGICVMA XII. TABVLIS; AD IVSTINANVM elaboravi, quam sub praesidio illustris RIVINI publice in Auditorio Iureconsultorum die Vro Non. Maii A. D. MDCCLVI. defendi.

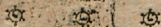
His peractis, almam Leucoveam iterum reliqui et praesertim operam dedi, ut formam, qua iura ad usum forenses applicantur, discerem. Verum enim vero bellicosus et tristis Saxoniae status, meos quoque turbavit circulos, nam cum parentum suasionibus amplius resistere non possem, securitatis causa, quae in patria valde incerta et dubia erat, Ienam me contuli, ibique, in numerum civium academicorum receptus, aliquamdiu commoratus sum. Sed post breve tempus patebat, meum aequae ac aliorum terrorem fere panicum fuisse, rursus itaque sedem mutavi, eandemque fixam Vitembergam transferre constitui. Quod cum factum esset, illustris Iureconsultorum ordo, post examina consueta, quae sustinere me oportebat, iura candidatorum iuris viriusque et praxeos benigne mihi concessit. His iuribus usus, INSTITVTIONES IVRIS, ipsum Imperatorem Iustinianum secutus et HISTORIAM IVRIS secundum Viri Celeb. IO. AVG. BACHII historiam iurisprudentiae romanae, praelectionibus meis
expli.

explicare conatus sum; nec iis defui, nec unquam deero, quibus COLLEGIUM EXAMINATORIVM in institutiones Iustinianearum institueret placuit.

Vt tamen eo melius fructus studiorum meorum colligere possem, unanimi facultatis iuridicae consensu, ad examen rigorosum iam admissus, iura, quae Doctori in iure competunt, submitte petii.

Sed restat nunc disputatio inauguralis, qua *specificacionem ex principiis Iuris Naturae strictae sic dicti, seu cogentis, examinatam*, PRAESIDE VIRO PRAENOBILISSIMO, AMPLISSIMO, EXCELLENTISSIMOQVE LEONHARDO LVDOVICO MENCEN, I. V. DOCTORE, FACULTATIS IURIDICAE ASSESSORE ORDINARIO, proximo Veneris die, qui XII. est Maii, in Auditorio maiori, horis, ante et post meridiem consuetis, in publico solemnique conflictu, tuebitur. Hunc itaque actum solemnem, ut RECTOR ACADEMIAE MAGNIFICVS, ILLUSTRISSIMI COMITES, PERILLVSTRES L. BARONES, PATRES CONSCRIPTI, OMNIVMQVE ORDINVM DOCTORES, PROFESSORES ATQVE ASSESSORES PRAENOBILISSIMI AMPLISSIMIQVE, HOSPITES, CIVES GENEROSISSIMI NOBILISSIMIQVE, honorifica sua praesentia coonestare haud dedignentur, eosdem omnes ac singulos, et Collegii et meo Candidatiquae nomine, ea, qua par est officiorum pollicitatione ac humanissime oro rogoque.

Wittenberg, Diss., 1756-58

ULB Halle

003 608 042

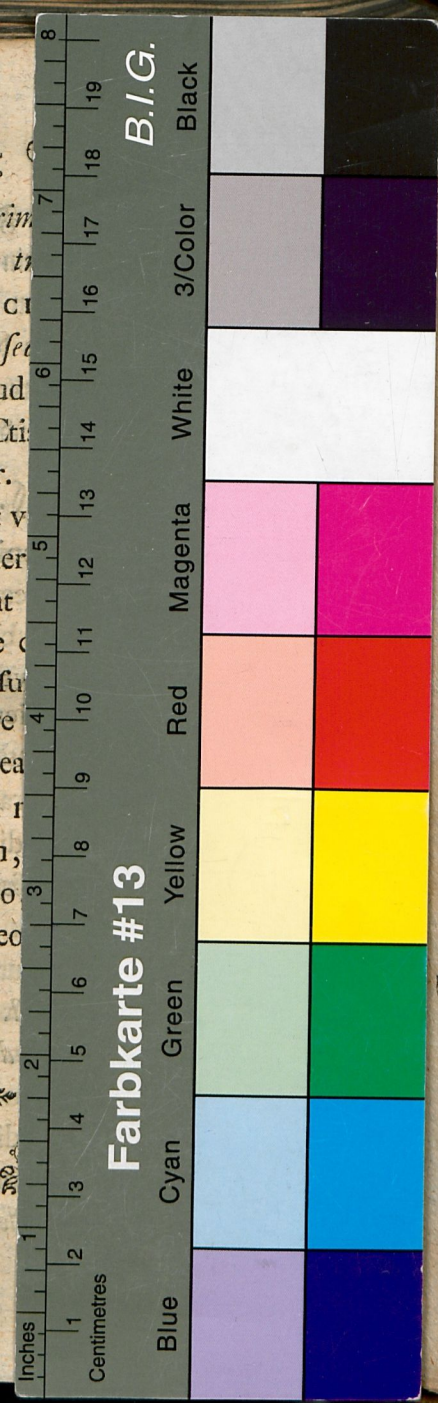

3

156

1753 3

26

ORDINIS IVRIDICI
IN ACADEMIA VITEMBERGENSI
H. T.
PRO-DECANVS
CHRISTIANVS HANACCIVS
I. V. D
DIGESTI INFORT. ET NOVI PROF. PVBL
CVRIAE PROVINCIALIS. SCABIN. ET
FACVLTATIS IVRID. ASSESSOR
LECTORI BENEVOLO
S. D. P

